

NOTTEBOM

Actueel uitgave februari 2021

Inhoud

In de kijker.....	2
Bewonersnieuws.....	2
Dankwoordje van de familie de Gier	4
Gedichtenhoek	5
Zeemansverhalen door Sparks + ...	7
De geschiedenis van de wijk door Alex Elaut	9
Nieuws van de buurtcoach	18
Bedankt Elien.....	20
Team wonen & leven	21
Intussen in De Meander	22
Januari in beeld	23
Activiteitenkalender	31
Pannenkoeken eten op lichtmis.....	33
Data om zeker in je agenda te zetten.....	34
Schrijvers gezocht.....	34

In de kijker

Dinsdag 2 Februari : Pannenkoeken in Café Biart Lichtmis

Er is geen vrouwtje zo arm of ze maakt met Lichtmis haar pannetje warm.

Zondag 14 februari : Valentijns lunch

Alle genodigde koppels zijn welkom om de dag van de Liefde samen te vieren in café Biart vanaf 12u.

Bewonersnieuws

We verwelkomen :

Mevr. Lea Looten K 8

Dhr. Marcel Van Schoor K 221

Mevr. Lily Bongaerts K 214

*Fijn om jou
erbij te hebben !*

We vieren de verjaardag van:

04/02 Mevr. Derniest Marcella

04/02 Dhr. Moins Didier

05/02 Dhr. Remael Paul

10/02 Mevr. Uten Mia

14/02 Mevr. Ryssens Joanna

15/02 Mevr. Lefebure Lucienne

19/02 Dhr. Van Hove Frederik

25/02 Mevr. Cripps Margaret

We namen afscheid van :

Dhr. Jos Abeel is overleden op 8 januari 2021. Hij woonde reeds 3 jaar in de leefgroep 1ab. Jos was 85 jaar. De mooie bloemen die de bewoners sinds corona wekelijks op de kamer bezorgd kregen, kwamen van de bloemenwinkel die Jos oprichtte en die hij naliet in de professionele handen van zijn dochter en schoonzoon.

Mevr. Wiske Foucart is op 10 januari overleden. Wiske woonde 2 jaar in de leefgroep 2ab en was de schoonmoeder van Eric van Mulder, zorgteam 2ab. Ze was 89 jaar.

Onze gedachten gaan uit naar de familie en vrienden van Jos en Wiske.

OP EEN DAG ALS DEZE

Op een dag als deze
Staat de wereld even stil
Op een dag als deze
Gaat niets zoals ik wil

Op een dag als deze
Heeft verdriet de overhand
En ook al leef jij voort in mijn hart
Op een dag als deze
Voel ik des te meer de afstand

Dankwoordje van de familie de Gier

Op 15 december jl. overleed onze mama, Simonne de Gier - Braet, in Nottebohm. Ze woonde hier sinds het voorjaar van 2016. Eerder verbleef ook papa in het woonzorgcentrum: hij kwam in het voorjaar van 2012 en overleed in 2015.

Wij als kinderen zijn hier al die jaren natuurlijk vaak op bezoek geweest. En steeds werden wij getroffen door de betrokkenheid en niet aflatende aandacht van zowel de professionals als de vrijwilligers. Dat gaf ons het geruststellende gevoel dat onze ouders hier in uitstekende handen waren. Niet alleen de verzorging zelf, maar ook de talloze initiatieven om de ouderen nog van allerlei zaken te laten genieten hebben wij zeer gewaardeerd. De vele uitstapjes, de animatiemiddagen in Café Biart, de zomer- en winterfeesten, Bistrot Nottebohm, om er zo maar een paar te noemen — het was allemaal hartverwarmend.

Dokter Gerard de Gier en zijn echtgenote Simonne De Gier – Braet in de tuin van Nottebohm

“Ik ben tevreden, ik ben hier gelukkig”, wij hebben het mama vaak tegen ons horen zeggen. Een mooi en welgemeend compliment van mama voor alle betrokkenen hier in Nottebohm, dat we op deze plaats graag willen delen met alle lezers van de Nottebohm Actueel. Wij als kinderen voegen daar onze dankbaarheid jegens iedereen binnen de Nottebohm teams aan toe. Het is zoals een van ons op 10 mei 2019 op Twitter liet weten, nadat mama met een aantal medebewoners en verzorgers enkele dagen aan de kust te Koksijde verbleef: “WZC Nottebohm: beste zorgcentrum van Antwerpen, België — wat zeg ik: van Europa!”

Peter, Maarten, Heleen en Suzanne de Gier

Gedichtenhoek

In de donkerste dagen
Draagt licht
Hoopvolle dromen naar ons toe

Het brandt in mij
Onbedwingbaar vuur
Knettert onstuimig in het rond

En vonk die overslaat
Positiviteit
Verspreidt zich als een lopend vuurtje

- *Elien Saey – Van Peteghem* -

Corona hier Corona daar
Wat was 2020 voor een jaar

Toch gaan we 2021 tegemoet
Met alle energie en veel moed

Om later aan covid terug te denken
En onze gedachten aan het nieuwe schenken

Dan zeggen we zonder spijt
Bye bye corona ... je bent verleden tijd

Jean Jenné

Bezoeker van De Meander

over de schreef gaan
typisch verschijnsel
bij herrieschoppers.
jlb

met ondersteuning
kunnen mensen voor elkaar
reddingsgordels zijn
jlb

bruggen verbinden
mensen mogen voor hun burens
bruggenbouwers zijn.
jlb

met vergunning
zijn er mogelijkheden
om stand te houden.
jlb

foute beeldvorming:
stokken in de wielen van
wereldverbeteraars
jlb

met ondersteuning
kunnen mensen voor elkaar
reddingsgordels zijn.
jlb

perfect onvolmaakt:
impulsiviteit volgen,
leidt soms tot rampen.
jlb

dichters proberen
mensen dicht bij de schoonheid
te brengen met beelden.
jlb

soms corrigeren
blijft meer dan noodzakelijk
in testperiode.
jlb

laat elkaar niet los
maar draag mekaar hoopvol
samen naar 't einde.
jlb

uit onverwachte hoek
komt soms reddende engel
met inspiratie.
jlb

engagements
worden dikwijls beloofd
maar nooit uitgevoerd.
jlb

je nek uitsteken
mag alleen gebeuren als
je eigen grenzen kent.
jlb

joz le bruyin

Zeemansverhalen door Sparks +

Toen ik begon te varen waren de reizen lang, je tekende voor onbepaalde tijd, dus de reder was vrij om je aftelossen, wanneer het hem goed uitkwam. Alleen de gehuwden gingen normaal gesproken na 6 maanden naar huis, echter een recht was dat niet.

Er waren veel initiatieven om het leven voor de zeeman wat aantrekkelijker te maken zoals een radio uitzending van de Wereldomroep speciaal voor zeelieden en elke week werd er een schip aangesteld als “schip van de week”.

De echtgenoten, kinderen en eventueel andere familieleden werden dan uitgenodigd in de studio en konden dan een groet of een boodschap via de radio overbrengen.

Het geheel stond onder leiding van Guus Weitzel en gastvrouwen o.a. Mieke Telkamp en Mies Bouwman. In het begin waren de uitzendingen “live”, maar daar er soms versprekingen voorkwamen of dat de ouders niet uit hun woorden konden komen, werd er besloten om eerst een proef opname te maken in de studio en dan later de uitzending, want het was natuurlijk voor veel ouders, vrouwen en kinderen een emotionele gebeurtenis.

De genodigden werden die dag bezig gehouden met een etentje en er traden artiesten op, dus kortom een dagvullend programma.

Toen de live-uitzendingen nog plaats hadden, waren er soms vreemde versprekingen zoals “beste Kees; met ons is alles goed, de hond is dood, we hopen voor jou hetzelfde”. Of “Jan geeft me deze koude winter veel warmte”. De bekende Jaarsma haarden fabriek had een type haard genaamd Jan60.

Er waren nog meer initiatieven door zeemansvrouwen en andere instanties, want uiteindelijk, gevaren moest er worden; was belangrijk voor de economie.

Zo was er een dames breiclub, die naar schepen sokken, shawls en ijsmutsen opstuurden, al kwamen die soms terecht op schepen, die in de tropen of de Perzische golf voeren met meer dan 40 graden Celsius.

Er was ook een boekenkist, die in bepaalde havens geruild kon worden met andere schepen, die bevatten naast gewone boeken ook veel dames- en doktersromans aangevuld met maandbladen zoals de “Margriet” en de “Libelle” met een brei- of naaipatronen, dat laatste had voor ons toch een iets andere betekenis.

Maar ja, de bedoeling was goed, gelukkig zijn de verlof regelingen thans wel een stuk beter geworden; 3 maanden weg en 2 maanden thuis, zo goed, dat ik op een vakbondsvergadering al gehoord heb; “mogen we nog varen ook a.u.b.?”

Ook was er een film kist inclusief filmprojector, die ook geruild kon worden in de havens via de agent van de verhuur maatschappij, alleen heb ik een keer meegemaakt op de “Burl S. Watson”, dat er 6x dezelfde film in zat, n.l. “Some like it hot” met Marilyn Monroe, Tony Curtis en Jack Lemmon.
LCC Burl S Watson lengte 287 meter diepgang 18 meter

Daar de oversteek van Rastanura (Perzische golf) naar Philadelphia rond de

Kaap, (vanwege de grote diepgang konden we niet door het Suez kanaal) ongeveer 33 dagen duurde, bleef iedereen uit verveling naar dezelfde film kijken en men nam al snel bepaalde gezegdes over uit de film zoals: “Nobody is perfect” of “There is a full moon tonight”.

We waren blij dat we in Philadelphia aankwamen en werden door de rederij Cities Service beloofd met een paar dagen in een luxe hotel en hoefden niet te werken,
ja, dat waren nog eens goede tijden.

- Sparks+ -

De geschiedenis van de wijk door Alex Elaut

Beste Lezers,

Vorige editie zijn we gestopt aan het kasteeltje Meeùs op het Frederik de Merodeplein. Door de coronamaatregelen is een bezoek brengen aan de archieven enkel op afspraak. Dus moeten we ons verdere verhaal van de familie Meeùs even uitstellen. Ondertussen zijn wel de registers teruggevonden in het Felixarchief van het Berchems kadaster van 1809. De kaarten zelf liggen in het Rijksarchief te Beveren. We zullen ze mogen raadplegen in februari. Hopelijk kunnen we kaarten en register terug samenbrengen in de toekomst in één archief.

Familie Philips

Met wat te rommelen in oude archiefdozen over de wijk Driehoek kwam ik nog enkele krantenartikelen tegen van de Gazet van Antwerpen uit 1990. Het was een reeks over het leven van de bekende acteur Luc Philips (°Antwerpen 2 januari 1915 - + Zoersel 26 juli 2002). Luc Philips heeft meer dan 300 rollen gespeeld maar is voor vele mensen bijgebleven als pastoor Munte in het Vlaamse televisiefeuilleton “Wij heren van Zichem” (1969). Al de toneelstukken opsommen waarin hij meegespeeld heeft zou ons te ver leiden. Maar in de jaren tachtig was hij terug een bekende figuur als “Bompa Lawijt”. Bij het lezen van de artikelenreeks zag ik twee foto’s van Luc Philips op de Desguinlei nr. 72. Een foto als hij 2 jaar was aan het raam van de tweede verdieping en een foto van 1990 wanneer hij als 75-jarige op het voetpad staat en voor de reportage naar het raam wijst van zijn appartementje.

Nu Luc Philips was gene gewone zoals men in Antwerpen zegt. Goed van hart maar vol katekwaad. De auteur van de artikelenreeks Jean-Pierre De Lamper heeft een aantal jeugdverhalen in onze buurt opgetekend en in 1990 ook nog een boek geschreven over Luc Philips, “een mens met duizend levens”.

Met de hoop in het boek nog wat meer te weten te komen over onze buurt ben ik op zoek gegaan naar het 180 pagina’s tellende boek. En op Tweedehands had ik prijs. Om dit artikel nog te kunnen schrijven in januari ben ik dadelijk de fiets opgesprongen om het boekje te gaan kopen bij een particulier in Ekeren. Ik vertrouw de post niet in deze coronatijd....

Hierbij enkele sprokkels uit de krantenartikelenreeks van auteur Jean-Pierre De Lamper.

Toon Philips woont met zijn ouders, zijn broers Edgard, Georges en Leopold en de zussen Jeanne en Maria op de Wilrijkse Vest (nu Desguinlei nr. 72). Een van de typische Antwerpse volksbuurten waar iedereen iedereen kent. Niet moeilijk: Jan loopt bij Piet binnen en de vrouw van Piet gaat bij de echtgenote van Sus wel even een kan melk lenen. Of een kilo suiker...

Er blijft altijd wel tijd over voor een onschuldig praatje en af en toe ook een spervuur kwade roddel. De mannen doen daar dapper aan mee: zij zitten 's avonds in de kroeg of buurten in de zomer buiten. Voor de deur op een stoel. Er kan niet veel gebeuren in de buurt of iedereen weet het.

Of denkt het te weten, want alle verhalen worden wat aangedikt.

Foto 1 Luc Philips voor zijn raam in 1990 op de Desguinlei 72 (GVA- foto Marc Wouters)

Foto 2 Desguinlei nr. 72

Foto 3 cover boek : Luc Philips "een mens met duizend levens" door Jean-Pierre De Lamper

De Wilrijkse Vest is een beetje een speciaal geval: de buurt is een stuk van de stad en tegelijk toch ook weer niet, want aan de overkant van de straat vormen forten en wallen de "remparts", de oude omwalling van Antwerpen. Wie hier woont is letterlijk een grensgeval.

Henri Philips, de vader van Toon, is in de buurt al dikwijls over de tong gegaan: "Rare kerel, dat weet toch iedereen. Hij werd in zijn jonge jaren zelfs Belgisch kampioen schermen op de floret. Schermen. Dat is toch geen sport voor een werkman. En met floret dan nog."

Maar in hun binnenste zijn de burens wat trots op de man die door zijn ongewone invallen hun grauwe bestaan wat doet glanzen.

Vader Henry laat zijn zoon Toon naar de Academie gaan wat geen evidente keuze is voor jongeren uit deze buurt. Vader wil dat zoon Toon beeldhouwer of kunstschilder wordt en daar mee uit. Nu Toon doet het goed op de Academie en gooit hoge punten. Hij mag zelfs meewerken aan de opsmuk van de nieuwe Antwerpse Vlaamse opera. Werkzaamheden die worden opgeschort door het uitbreken van WOI.

Verschillende andere kunstenaars die ook aan de decoratie van de opera meewerkten moesten ook stoppen. Zoals Emiel Vloors, Felix Gogo en Jozef Posenaeer die naar Nederland vluchtte.

Toon Philips trouwt met Marthe Fastré. Hij vindt werk in de nabijgelegen Minervafabriek. Auto's boeien hem allang, maar het wordt niet goed betaald. Het jonge gezin kan de eindjes aan mekaar knopen doordat Marthe ook werkt als vroedvrouw bij, joodse gezinnen. Het jonge koppel zou ook graag veel kinderen hebben maar moeder natuur denkt daar anders over. Het blijft één zoontje. Onze Luc, die op de tweede dag van het jaar 1915 geboren wordt in moederhuis van de Vinkenstraat.

Het gezin woont klein op de tweede verdieping van de nu Desguinlei 72 is nog altijd een huurappartement met 1 slaapkamer). Onder hen woont Jeanne, de zus van Toon. Grootmoeder Philips heeft op de benedenverdieping een goed beklant buurtwinkeltje. Het laatste van Antwerpen.

Aan de overzijde van de straat de oude omwalling van de stad die eigenlijk een aaneenschakeling van grachten, forten en heuvels (Wezenberg) is. Voor kinderen een gedroomd terrein om te spelen.

Luc Philips is een klein ventje, bij de geboorte net een oud mannetje met een vlies over de schedel. Hij is de oogappel van zijn ouders maar ne grote deugniet.

Eerste anekdote: Mirza onder de boter

Ik moet zo een jaar of twee geweest zijn. Vader en moeder zaten in de voorkamer en in de keuken hoorden ze mij bulderen van het lachen. Een kwartier lang had ik me daar zitten amuseren voordat mijn ouders er erg in kregen. Ik was met Mirza, ons hondje, aan het spelen. Tenminste, zo leek het. Vader had net een tonnetje boter naar huis kunnen smokkelen. Ik had die boter

ergens gevonden en was ermee onder de keukentafel gekropen... Ik grabbelde met mijn kleine handjes in de boter en mikte de klonters haarfijn naar Mirza. De boter was op en het was de volgende dagen droog brood.

Foto 4: Luc Philips met hondje Mirza – spelen op de “Remparts”

Foto 5: Luc Philips op de stootkar in de Bronstraat met nonkel Pol en vriendjes.

Foto 6: Bronstraat in 1952 (zelfde locatie) - links op de hoek groentewinkel bij Maria

Tweede anekdote: Van de leeuw op de tram

De eenvoudige mensen die aan de Wilrijkse Vest wonen, hebben zo hun idee over het jonge gezin Philips: zonderlinge mensen met een zoontje dat blootvoets door de sneeuw loopt (winter en zomer sandalen door vader ontworpen en gemaakt) en met zijn apenkuren zijn moeder steeds weer bijna een “floeren” geraaktheid bezorgt. Aan de overzijde staat de Wilrijkse Poort waar tram 5 door rijdt naar de Dikke Mee. Die elektrische tram wordt het mikpunt. Komt er een buurvrouw binnen gelopen in het winkeltje van grootmoeder beneden: “Madame Philips, olle Lucske, rap...” “Wat is er dan?” Maar de vrouw kan alleen maar wijzen en loopt naar buiten. Martha volgt. De schrik slaat haar om het hart: haar zoon staat huizenhoog boven op een leeuwenkop naar beneden te plassen. Hij giert van pret, want het lukt hem een onder hem door rijdende tram een douche te geven.... Even later grijpt hij pijnlijk naar zijn achterwerk. Als mama slaat, slaat ze hard.

Foto 7: Wilrijkse Poort met tram 5 - Foto 8: kinderen op de Kazematten van de Wilrijkse Vest

Derde anekdote: Het plein onder de verf

Op het pleintje aan de Markgravelei (ongeveer kruispunt met Doornelei) staat een grote telefoonpyloon. Een paar arbeiders zijn naar boven geklommen om een beschermende laag rode menie aan te brengen. De verfkuip staat, onbewaakt, aan de voet van de paal. Ik wou weer eens de flinkste zijn. Mijn vriendjes hadden het vat nog niet zien staan of het lag al omver. De menie gutste over het plein. Dat zag maanden later nog rood. Ik liep zo hard ik kon weg, maar de arbeiders hadden nog geen zeven keer gevloekt of ze hadden me al bij mijn schabbernak. Ik kon het thuis weer uitleggen. Dat viel niet mee, want vader kreeg de rekening gepresenteerd.

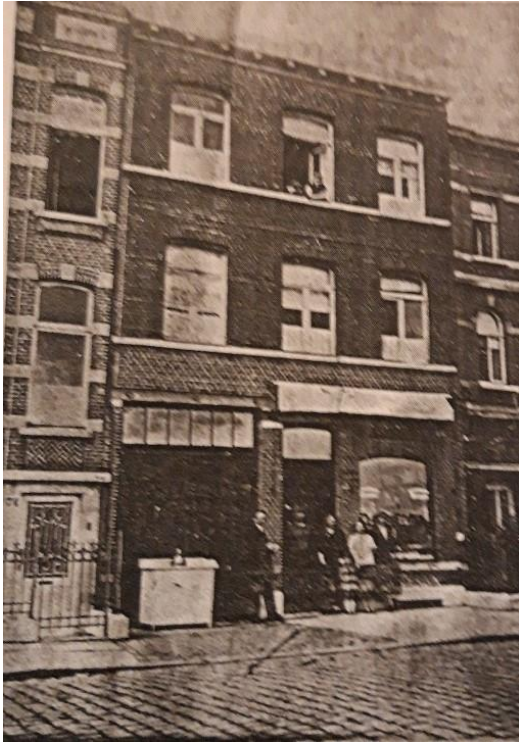

Foto 9: Lea Heyninck en 2 jaar jongere broertje aan het spelen in 1942 (WOII) op de hoek Desguinlei – Karel Oomsstraat . Links de gebombardeerde Minervafabriek (1941). Achteraan de telefoonpyloon waar de rode menie is omgekieperd.

Vierde anekdote: Ijskreeem kost rammel.

“Nonkel Pol” de broer van vader, heeft mij eens een rammeling gegeven die mij nog altijd bijstaat.

Grootmoeder en nonkel Pol draaiden in de zomer zelf ijskreeem die dan in de winkel verkocht werd. Zo in van die witte bakken met prachtige koperen bollen (zie foto). Dat was een droom, vooral als dat lekkers op een koele plaats in de poort stond. Bliksemsnel werden de vrienden verwittigd. En dan met de vuile handen maar in die crème graaien: lekker. We hebben dikwijls hele ladingen ijskreeem naar de verdommenis geholpen. Dat moest opvallen. Nonkel Pol kwam er op uit. Hij legde zich op een bloedhete dag in hinderlaag. Maar ik had hem net op tijd gezien en vluchtte zo snel ik kon weg. Mijn vrienden stoven naar alle richtingen uiteen. Op de wallen had hij mij te stekken. Een pandoering waar ik dagen lang niet goed van was. Maar Nonkel Pol had daar thuis niets van gezegd. Anders was het een dubbele portie kletsen.

Foto 10: De familie Philips met de ijskar voor de poort.

En zo zijn er nog wat verhaaltjes in het boek te lezen. Als er een robbertje gevochten werd was hij er ook altijd bij. Luc Philips stond aangeschreven als de schrik van de lagere school van de Markgravelei maar hij nam het altijd op voor de zwaksten.

Na WOI is de familie naar Mariaburg gaan wonen. Grootvader Henry heeft in 1922 nog een verbouwing gedaan aan de gevel en is dan ook naar Mariaburg vertrokken waar hij café De Jachthoorn openhield. En het café had tennisvelden.

Mariaburg werd ook niet gevrijwaard van het kattekwaad van Luc Philips, alhoewel ze daar een Kattekensberg hadden...

Foto 11: Openbare verkoop eigendommen Mr Lekeu in 1919 rond het eigendom Philips op de Desguinlei en Karel Oomsstraat

Foto 12: Grootmoe en grootva Henry Philips met een vriend

Grootmoeder en grootvader Philips, met tussen hen in een vriend. Hun zoon moest en zou beeldhouwer worden.

Boek: Luc Philips, “een mens met duizend levens” door Jean-Pierre De Lamper, Standaard Uitgeverij, Antwerpen, 1990.

Familie Speder

Wanneer wij in 1979 op de Desguinlei zijn komen wonen, woonden in het nr. 78 de familie Speder. Henry Speder woonde in 1985 al meer dan 80 jaar in de straat. Als kind woonde hij in de verbouwde dienstvertrekken van het Hof van Biart dat nog gedeeltelijk in de Karel Oomsstraat staat. Het hoekgedeelte was verbouwd tot café waar zotte Verbiest boven woonde. Hij verkocht lotjes van de nationale loterij op de Keyserlei en kwam soms op met een éénmanspartij bij de gemeenteraadsverkiezingen. Heeft er nog iemand informatie over deze persoon? Mijnheer Speder vertelde me ook dat bij de Philipsen er achteraan een koeienstal was met daarboven een hooizolder.

Dus de ijskroom van grootmoeder Philips moet verse koemelk geweest zijn. De koeienstal bestaat nog maar is aangepast tot slaapkamer en badkamer. Voor WOI werd het vervoer nog grotendeels met dieren gedaan. Op het hoekje van de Biartstraat werd nog een heuse smidse gebouwd in 1909, met café uiteraard.

Foto 13: Buurtbewoners en stamineegasten van café Wezenberg omstreeks 1909, zittend tegen de wallen. Het jongetje vooraan rechts is Henry Speder.

Foto 14: Cafe Wezenberg of ook "in den de Graaf van Vlaanderen" (links de Minervafabriek)

Foto 15: Smidse Ruyts op de hoek van de Biartstraat rond 1909

Foto 16: Jubileum 60 jaar huwelijk in 1985 van H. Speder op de Desguinlei 78

De familie Barentsen

In 2015 kwam ik op internet toevallig een prachtige foto tegen van de Minervafabriek. De foto was afkomstig uit een dagboek van Leunis Barentsen die voor WOI op de fabriek werkte. Voor deze rubriek heb ik de oude mails met kleinzoon Frank Barentsen nog eens opgediept en terug contact opgenomen met Frank.

Een tekst met alleen het verhaal van grootvader Leunis Barentsen in de Minerva fabriek, is niet voorhanden. Het verhaal zit verweven in de tekst van een genealogische wandeling op het Kiel en het Wilrijkse plein. Een wandeling die in 2015 met zussen, neven en nichten is gemaakt ter gelegenheid van de 100ste verjaardag van de geboorte van zijn vader Albert Barentsen, (woonachtig in de Lange Lozanastraat).

Op de website 'barentsen.info' is de tekst "*Genealogische wandeling op het Kiel & het Wilrijks Plein*" [hier](#) te vinden. (bewoners die dit willen lezen en geen computer hebben kunnen zich wenden tot iemand van team wonen en leven)

Voor sommige lezers misschien wat te uitgebreid, maar volgende pagina's zullen u zeker boeien.

Op pagina 12 en 13 staat een zeer beknopte historie van de Minerva fabriek, maar essentieel staat het verhaal van grootvader Leunis op pagina's 42 tot 47.

Het is geen Minerva verhaal maar wel een familieverhaal met Minerva op de achtergrond. Over wat er zich in de autofabriek afspeelde, weet ik niet veel meer te vertellen schrijft de kleinzoon.

Eén anekdote herinner ik me van mijn grootvader nog wel: voor verre klanten werden de afgewerkte auto's naar de haven gereden voor verscheping. Maar klanten die dichterbij woonden, kwamen hun nieuwe wagen meestal zelf aan de fabriek afhalen. Sommigen zouden niet zelf gaan rijden maar brachten hun chauffeur mee. Na de nodige uitleg ter plaatse, maakten ze dan een proefrit door Antwerpen om de auto te leren besturen. Iemand van Minerva begeleide hen dan. Bij een aantal Engelstalige kopers werd aan mijn grootvader gevraagd om die begeleiding te doen. Hij was blijkbaar één van de weinigen in de administratie die voldoende Engels sprak. Misschien is het slechts enkele keren gebeurd toen de vaste Engelstalige begeleiders afwezig waren? In ieder geval

waren dat voor hem de grootste feestdagen die hij in zijn leven had meegemaakt. Mee in een Minerva door Antwerpen rijden...

Hartelijk dank Frank voor het mogen publiceren van uw familieverhaal. Aanvullingen of opmerkingen op deze rubriek zijn steeds welkom bij

Alex.elaut@proximus.be - Tel 0478 311253

Deze rubriek kwam tot stand dank zij de medewerking van Marcel Windey, archief Gazet van Antwerpen, Frank Barentsen, parochiearchief St-Willibrorduskerk Berchem, foto archief GVA en privé collecties.

© Alex Elaut

1909: Eerste kollektieve arbeidsovereenkomst in de sektor Metaalbouw.

1909: Erkenning van de Metaalbewerkerbond als enig personeelsvertegenwoordiger.

1910: Drie betaalde vakantiedagen.

1922: Minerva-lonen gekoppeld aan kleinhandelsindex.

1924: De hoogste lonen in het Antwerpse. Zes betaalde vakantiedagen, bouwlening, eigen vakschool, studiebeurzen, een sociaal assistente.

Foto 17 : Goede werkvoorwaarden bij Minerva

Foto 18: Foto Minervafabriek uit het dagboek van Leunis Barentsen

Foto 19: Bij Joke die soep maakte voor de werknemers van Minerva

Nieuws van de buurtcoach

Nog steeds geen huisbezoeken of activiteiten voorlopig maar dat weerhoudt ons er niet van om verder te denken en te werken. Ook jullie kunnen in deze contactluwe tijd allerlei dingen doen die de buurtcohesie zullen verstevigen.

Zin in maar weet je niet hoe? Bel me zeker eens op.

Dagbestedingscentrum De Meander is open

Blijkbaar was dit nog niet voor iedereen duidelijk, want ik kreeg hierover enkele vragen.

Sinds enkele weken is dagbestedingscentrum de Meander in de Biartstraat terug open op dinsdag, woensdag en donderdag. Tijdens de dag is er een gevarieerd aanbod van activiteiten. Indien nodig worden activiteiten gecombineerd met een revalidatieprogramma (kinesithérapie, ergotherapie, logopedie). Dit alles uiteraard op een veilige manier, rekening houdend met alle voorzorgsmaatregelen.

Meer info 03/259.18.19 - demeander@nottebohm.be

<https://www.nottebohmwoonzorgcentrum.be/dagverzorgingscentrum/>

Kringgesprekken eerstelijnszone Antwerpen centrum

Onder leiding van Vonneke Beeker gaan we met de stuurgroep Kringgesprekken van de Eerstelijnszone Antwerpen Centrum mensen met een zorg- of ondersteuningsnood een stem geven door hen te vragen 'wat werkt er wel?' en 'waar zou het best meer van gebeuren?'

Op deze manier willen we de inbreng van de burgers capteren en welzijnsbeleid voeden. Een soort antennefunctie waarmee we de Eerstelijnszone op de hoogte kunnen houden van de ervaringen van bewoners van Antwerpen.

Fijn dat ik als buurtcoach samen met de bewoners van de Hertoghebuurt hieraan kan meewerken. Buren die hun inbreng willen doen kunnen mij zeker reeds contacteren. Er volgt zowiezo nog een mail om u uit te nodigen uw stem te laten horen.

Hertoghe Actueel voortaan ook te lezen op de website

Ga gewoon even naar de website van Nottebohm en klik op [Buurtcoach Actueel](#).

Projecten burgerbegroting Antwerpen

Zoals jullie weten werd het buurtcoach en het Buurtkring Hertoghe project mee mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van de Burgerbegroting District Antwerpen, de Koning Boudewijnstichting en het steunfonds Gasthuiszusters van Antwerpen.

Zelf kan je ook projecten voor de buurt indienen in de burgerbegroting die uit de voeren zijn in het jaar 2022. Het indienen is redelijk eenvoudig en er zijn diverse thema's waarin je projecten kan indienen.

Dit gaat in verschillende fases zoals hieronder beschreven. Op dit moment kan je de thema's kiezen waarover het budget verdeeld zal worden. (zie onderste afbeelding). Klik op de afbeeldingen om direct naar de website van de burgerbegroting te gaan.

Wil je meedoen maar heb je geen computer? Contacteer dan iemand van het team wonen en leven (Yasmin, An-Sofie of Inge) zodat we je kunnen bijstaan met één van onze tablets.

Je kan trouwens ook gewoon meedoen zonder zelf een project in te dienen. Heb je ideeën voor onze buurt, maar heb je graag hulp bij het indienen van projecten? Contacteer me dan zeker, dan kunnen we het samen bekijken.

De Burgerbegroting in 5 stappen

Bewoners en organisaties kunnen de Burgerbegroting elk jaar mee vormgeven in 5 stappen. In de eerste stap kiezen zij 12 thema's. Later, in stap 2, verdelen ze 1,4 miljoen euro over deze 12 gekozen thema's. In de derde stap worden projecten ingediend. En in september, tijdens stap 4, kiezen de inwoners van district Antwerpen welke projecten het volgende jaar uitgevoerd worden. Het uitvoeren van de projecten is de vijfde en laatste stap van de cyclus.

Welke onderwerpen vind je het belangrijkste of spreken je het meeste aan?

Kies er 3

verkeersveiligheid	evenementen	betere straten	fietzers	klimaat	
groen	gelijke kansen	mooiere pleinen	sport	een sociaal district	
vrijwilligers	senioren	handelaars	cultuur	voetgangers	jeugd
verenigingen	warmere buurten				

En verder, zorg gewoon voor elkaar en voor je burens, daar komen we al een heel eind mee.

Beste groet,

Inge Melis, Buurtcoach Hertoghe, 0485 23 05 31

Bedankt Elien

15 januari namen we afscheid van onze collega Elien Saey Van Peteghem van het team wonen en leven. Na 7 jaar in dienst te zijn nam ze de keuze om dichterbij huis te gaan werken. Het ga je goed Elien !

Team wonen & leven

Door het afscheid van Elien krijgt het team wonen en leven weer een andere invulling. Voor Chantal en Inge wijzigt er niets. Wij krijgen permanent versterking van An-Sofie en Yasmin. En daarnaast ook nog tijdelijk van Freya, die jullie kennen van de beweging en de boodschappen.

Hallo allemaal, Ik ben An-Sofie. Ik ben de nieuwe aanwinst van het team wonen & leven en zal leefgroepmentor zijn voor 2A en 2B. Ik verjaar op 10 februari, en zal dit jaar 26 worden. Ik woon in Antwerpen, postcode 2020 in de EXPO-wijk. Dit is vlakbij Nottebohm, dus ik fiets elke dag naar het werk.

Ik woon samen met mijn lieve vriend en mijn gek hondje Kamiel. Kamiel is een kleine teckel.

Als hobby naai en tuft ik graag mijn eigen kleding, kussenslopen, Ik ben dus graag creatief bezig. En als

sport ga ik vaak zwemmen in de Wezenberg.

Ik kijk er enorm naar uit om jullie allemaal beter te leren kennen! Je mag mij altijd aanspreken als je een vraag/probleem/mopje hebt! ☺

Dag iedereen, ik ben Yasmin. Ik ben leefgroepmentor van 1AB, maar vanaf nu zal ik ook mentor zijn van het gelijkvloers. Voor degene die mij nog niet kennen: Ik werk sinds 2014 in Nottebohm en heb al op

verschillende afdelingen gestaan als ergotherapeute.

Aan de rugschool en dagbesteding de Meander heb ik

leerrijke ervaringen te danken. Ik woon in Beveren-

waas , ben 28 jaar , alleenstaand en woon in een

appartement samen met mijn hond Elza. Elza is een

windhond, ze houdt van slapen en snel lopen. Ikzelf

ben zeer sportief ingesteld en doe aan triatlon bij het Waaslands triatlon team in

Beveren. Mijn papa heeft ook een dames wielerveding Hoop op zegen Beveren

dus ik zwem, loop en fiets heel vaak. Ik fiets elke dag naar het werk. Als je

vragen hebt of een probleem aarzel niet om me aan te spreken. Ik sta altijd klaar

met een open geest en een luisterend oor. Xx

Intussen in De Meander

Zullen we samen
Gewoon samen
Het maakt me niet uit
Wat, hoe of waar
Maar zullen we samen
Samen, met elkaar

Beweging met Chantal

Marokkaanse namiddag met Jeema.

Driekoningen in De meander

Januari in beeld

Vaccinatie

Driekoningen

Nieuwjaarsreceptie

HAPPY
NEW YEAR

Allerlei

Activiteitenkalender

Door nieuwe maatregelen worden er momenteel geen groepsactiviteiten georganiseerd. Dit tot 13 februari. Het is dus af te wachten of activiteiten die nadien worden aangeboden zullen kunnen doorgaan. Hou zeker de weekkalenders op de leefgroepen in het oog. Bij wijzigingen zullen jullie worden verwittigd en worden activiteiten geschrapt op de weekkalender.

dag	datum	uur	activiteit
Maandag	1 februari	14u30	Bewegingsgroep GLV
Dinsdag	2 februari	10u30	Verhaal vertellen : Maria Lichtmis 1AB in de Linde
		14u30	Smul : Pannenkoeken op de kamer Enkel 1AB in de cafetaria
Woensdag	3 februari	10u45	Bewegingsgroep 1AB
		14u30	Valentijnsactiviteit 2A
Donderdag	4 februari	10u30	Muziek beluisteren op 1AB in de Linde
		10u45	Bewegingsgroep 2A
	4 februari	14u30	Verhaal vertellen op 2A
		14u30	Muziek beluisteren op GLV
Vrijdag	5 februari	10u45	Communiedienst op de kamer
		14u30	Nieuwsgroepboekjes op de kamer
Maandag	8 februari	10u30	Productie atelier in de Linde 1AB
		14u30	Bewegingsgroep GLV
Dinsdag	9 februari	14u30	Valentijnkoekjes bakken in de Linde 1AB
		14u30	Valentijnskaarten op 2A
Woensdag	10 februari	10u45	Bewegingsgroep 1AB
		14u30	Smul: Soezen op de kamer Enkel 2A en GLV in cafetaria
Donderdag	11 februari	10u30	Dvd in de Linde 1AB : Gaston en Leo
		10u45	Bewegingsgroep 2A
		14u30	Creatief Atelier GLV thema Valentijn
		14u30	Kookactiviteit 2A
Vrijdag	12 februari	10u45	Communiedienst op de kamer
		14u30	Nieuwsgroepboekjes op de kamer
Zondag	14 februari	12u00	Valentijns lunch voor de koppels * café Biart

Maandag	15 februari	10u30	Productie atelier in de Linde 1AB
		14u30	Bewegingsgroep GLV
Dinsdag	16 februari	10u30	Deco carnaval in de Linde 1AB
		14u30	Optreden Kristof Carpentier + DJ in Café Biart
Woensdag	17 februari	10u45	Bewegingsgroep 1AB
		10u45	Eucharistie : Aswoensdag
		14u30	Smul : pruimentaart in café Biart
Donderdag	18 februari	10u00	Verhaal vertellen op GLV
		11u30	Nieuwsgroep afspraken maken café Biart
		10u45	Bewegingsgroep 2A
		14u30	Verhaal vertellen 2A
		15u00	Nieuwsgroepboekjes op de kamer
Vrijdag	19 februari	10u45	Eucharistie in de Meander
		14u30	Concert groot scherm in café Biart
Maandag	22 februari	10u30	Productie atelier in de Linde 1AB
		14u30	Bewegingsgroep GLV
Dinsdag	23 februari	10u30	Citroencake bakken in de Linde 1AB
		14u30	DVD op 2A
Woensdag	24 februari	10u45	Bewegingsgroep 1AB
		14u30	Smul : Croque monsieurs in Café Biart
Donderdag	25 februari	10u00	Muziek beluisteren op GLV
		11u30	Nieuwsgroep voorbereiding café Biart
		14u30	Verwenkoffie 2A
		15u00	Nieuwsgroep in de Meander
Vrijdag	26 februari	10u45	Eucharistie in de Meander
		15u00	DVD op groot scherm : My Fair Lady

De planning kan nog wijzigen. Raadpleeg daarom ook de weekkalenders die in de leefgroep omhoog hangen. Voor de bewoners van de Foyer is er een ander activiteitenprogramma, dat u op de afdeling kan raadplegen.

Pannenkoeken eten op lichtmis

40 dagen na Kerstmis, op 2 februari, is het Lichtmis. En dat vieren we traditioneel met... pannenkoeken!

Pannenkoeken eten op 2 februari is een oeroude traditie. Maar weet je waarom?

Dat wordt op twee manieren verklaard.

2 februari was vroeger één van de twee dagen waarop de plattelandsbevolking van werk of hoeve kon veranderen – de andere dag was 11 november (Sint-Maarten). Dat werd 's avonds gevierd met een soort hardkoeken, die later evolueerden naar pannenkoeken.

Pannenkoeken zouden, door hun vorm en kleur, ook verwijzen naar de zon en het licht: vanaf februari zijn de echt donkere winterdagen voorbij en kijken we uit naar de lente. Er wordt gezegd dat wie met Lichtmis pannenkoeken eet, een rijk en gelukkig jaar voor de deur heeft staan. Een uitstekende reden, vinden wij! Van waar de traditie ook komt, geen vrouwtje zo arm, of ze maakt met Lichtmis haar pannetje warm.

Christenen vieren op 2 februari de opdracht van de heer in de tempel (vroeger sprak men over Maria Lichtmis) op de 40ste dag na Kerstmis. Met lichtmis wordt de kersttijd definitief afgesloten. Onder meer in Polen en Guatemala wordt Kerstmis gevierd tot Lichtmis. Kerstbomen worden daar niet, zoals in de meeste andere landen, na 6 januari opgeruimd, maar pas op 2 februari.

Ook in Parijs blijven de kerstlichtjes tot op Lichtmis branden.

Het feest verwijst naar een gebruik ten tijde van Jezus. Volgens de joodse wet moest een pasgeboren jongen 40 dagen na de geboorte naar de tempel worden gebracht om aan het volk te worden getoond (bij meisjes 80 dagen) en te worden toegewijd aan God. Ook nu nog worden in veel parochies de dopelingen van het voorbije jaar naar de kerk uitgenodigd om de kinderzegen te ontvangen op lichtmis. Daarnaast worden er kaarsen gewijd en ontstoken...het licht keert langzaam terug na de donkere dagen.

Doordat Maria Lichtmis in een periode valt waarin de dagen langer beginnen te worden, zijn er heel wat **weerspreuken** verbonden aan die dag, zoals bijvoorbeeld *'Lichtmis donker maakt de boer tot jonker'*, *'Lichtmis helder en klaar, maakt de boer tot bedelaar'*, *'Geeft Lichtmis klaverblad, met Pasen sneeuw op het pad'*, *'Als Lichtmis komt met blokken, zal Pasen met sneeuw en ijs kommen'*.

Hoe het ook moge zijn, de pannenkoeken zullen ons alleszins smaken!

Data om zeker in je agenda te zetten

Zondag 7 februari wordt het 2^e vaccin uitgedeeld voor de bewoners 1AB, gelijkvloers en assistentiewoningen. Op maandag 8 februari voor de bewoners van 2AB en de medewerkers.

Schrijvers gezocht

Intussen zoeken wij nog steeds naar nieuwe input voor onze krant. Schrijft u? Of heeft u iets gelezen dat u wilt delen? Stuur het ons dan zeker door animatie@nottebohm.be

*Uw artikel in de Nottebohm Actueel?
Dat kan! Stuur het naar animatie@nottebohm.be*